

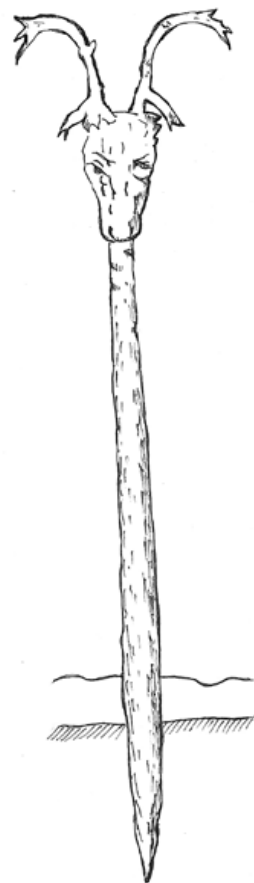
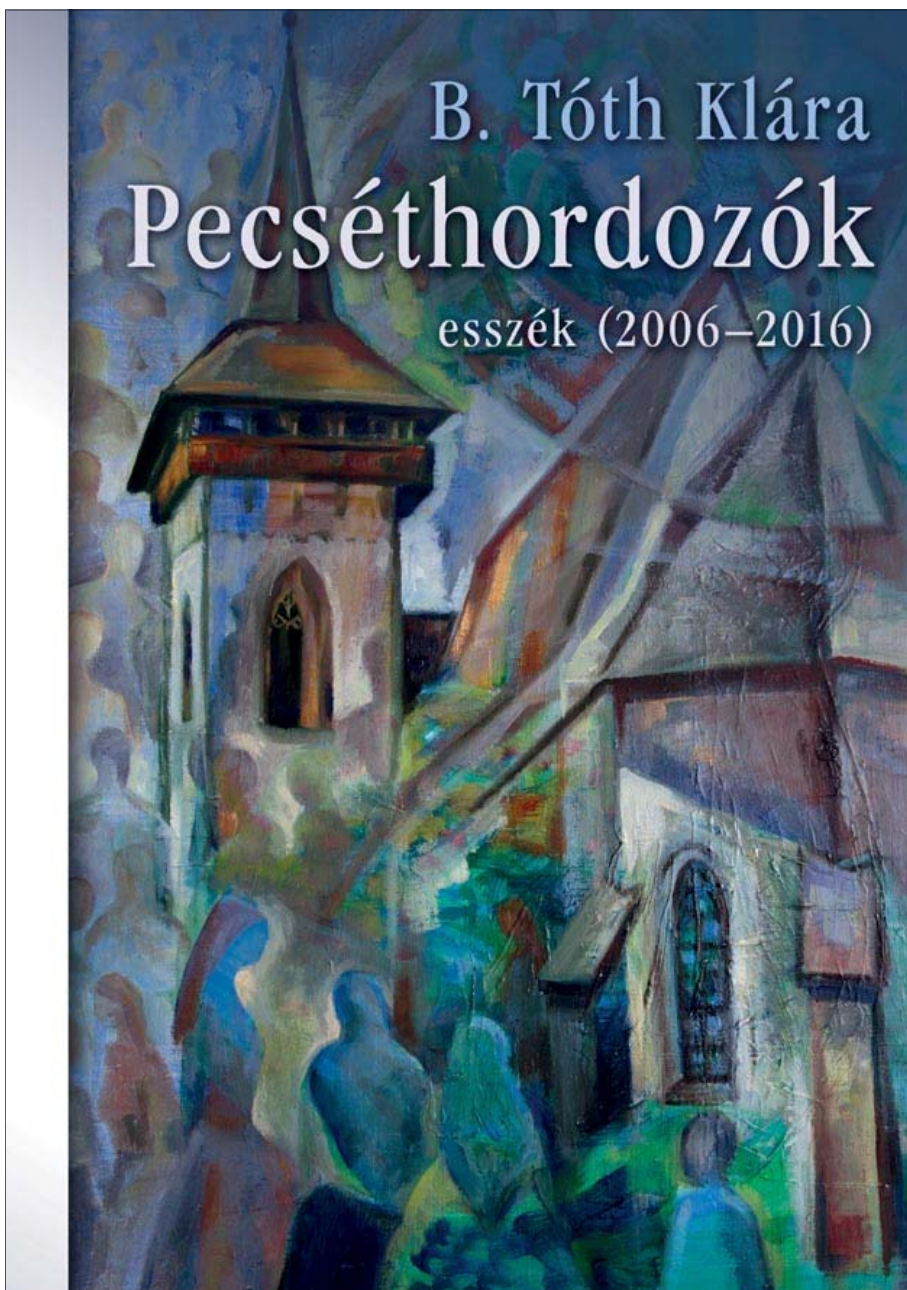
Ajánló

A bibliai Jób, visszagondolva egykori bőséges életére, többek között ezekkel a szavakkal emlékezik: „Gyökerem a víznek nyitva lesz, és ága-mon hál meg a harmat”. (Jób 29,19). Az isteni védelem alatt álló élet annyi gazdagságot ad magából, hogy mindenkinek jut belőle. Vannak írók, költők, akik oly bőséggel, bátran és színesen ontják magukból gondolataikat, hogy az Olvasó kimondatlanul is érzi: az alkotó gyökerek – a mégoly sivatagos világban is – nyitva vannak az éltető víznek. B. Tóth Klára ilyen alkotó.

Pecséthordozók című esszékötetének gerincét azok a megadott témákra írt dolgozatok adják,

amelyek a református Parókia internetes portálján működött Közös(s)Ég című online folyóiratban jelentek meg havonta öt éven át, egészen a folyóirat 2015-ös megszűnéséig. Ehhez az anyaghoz csatlakoznak azok az esszék, riportok, interjúk, amelyek egyéb – főként keresztyén – internetes, ill. nyomtatott folyóiratokban láttak napvilágot, és olyanok is, amelyek művészettörténeti, bibliai előadásokon, itthon és a szórvány-magyarság között elhangzott előadások alapján készültek, 2006–2016 között.

A szerző témaválasztása változatos, kibontása sodró erejű, mély és őszinte, olykor finom humorral fűszerezett, „Isten tenyerén ülünk, csak mindig nem vesszük észre” – írja. Ugyanakkor tudatosan vezeti el az Olvasót a gyökerekhez, hiszen fontos, hogy észrevegyük, hogy tisztában legyünk azzal, „hová tartozunk, és mit nem akarunk elveszíteni”.

Fenyőoszlop, rátűzött rénszarvaskoponyával, Kr. e. 10 000 körül.
Régészeti rekonstrukciós rajzról a szerző másolata.
Stellmoor-Ahrensburg természetvédelmi területnek Rust tanösvényének Ahrensburgi Kultúra című táblája, Németország. (I. m. 205. oldal)

B. Tóth Klára írásaiban tehát a keresztyén ember viszonyulásait boncolgatja a világ állandó változásaihoz, kihívásaihoz, a tudomány és a művészet eredményeihez, a hithez, erkölchöz, sőt a megújuló babonákhoz, az angyalokhoz, a mindennapok szakralitásához. Miközben a szülő-gyerek kapcsolat, a művészeti képzés, az otthon és a család is természetes témája, bátran szól a betegek, haldoklók halálra való felkészítéséről, sőt a keresztyén ember reménységével az átlépésről is.

2014-ben megjelent verseskötetének méltatója, Adamik Tamás professzor, *családi költőnek* nevezte B. Tóth Klárát, üdvözölve a ritka képességet, amellyel a család emlékeit, eseményeit szóra bírja. Most, prózai műveit olvasva, bátran nevezhetjük őt családi esszéírónak is, de nem csupán a gyermek- és ifjúkori témák, meg tehetése okán.

B. Tóth Klára hatgyermekes református lelkescsaládból származik. Gyökere az éltető víznek mindig is nyitva állt, a mindennapokban megélt gazdag hit támogatta családi életét, hivatását, emberi kapcsolatait. Honnan is eredne művészete dinamizmusa, mi más is formálná és éltetné humorát, azt a belső derűt, amely sosem hagyja el, meg az empátiát, amellyel olykor-olykor az út végén járó betegek életébe is jókedvet, reménységet tudott vinni. Festő-restaurátor, képzőművész, pedagógus és költő, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete és a Magyar Írószövetség tagja, verseskötetei mellett több bibliai kiadvány, bibliai társasjáték és gyerekfoglalkoztató könyv szerzője.

A kötetben a szakrális szimbólumokról is kifejti gondolatait, „*Szellemi kalandtúra egy kerítésdísz nyomában*” című nagy ívű dolgozatában a szarvmotívum kapcsán például igazi kulturális kalandozásra hív, bár úgy gondolja, hogy „*egy rövid tanulmányba nem fér bele az egész világ-történelem*”. Az olvasó mégis úgy érzi, hogy B. Tóth Klára erre tesz kísérletet.

Kíváncsi és a különleges okfejtésekre nyitott Olvasóknak ajánljuk jó szívvel ezt a kötetet, mindazoknak, akik nem elégednek meg szerzői állításokkal, hanem engedik magukat vezetni mélységekbe és magasságokba, a létezés azon régióiba, ahol abból a forrásból lehet meríteni, amely magát a szerzőt is élteti.

Megjelent: B. Tóth Klára: *Pecséthordozók – esszék (2006–2016)*. Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület. Pilisvörösvár, 2016. 7–8. oldal. ISBN 978-615-5026-37-9

Kövecses Varga Etelka

Nagyanyáink kiskertjéből

A „Népi ételek Esztergom, Dorog és Nyergesújfalu térségéből”, valamint a „Rétesfélék Esztergom, Dorog és Nyergesújfalu térségéből” című kis kötetek után megjelenés alatt áll dr. Kövecses Varga Etelka néprajzi-gasztronómiai sorozatának 3. kötete, amely a **Nagyanyáink kiskertjéből** címet viseli – *Gyümölcs- és zöldségfélék téli eltevése és ételekben való felhasználása Esztergom, Dorog és Nyergesújfalu térségéből* alcímmel.

A kötet az eddigieknél terjedelmesebb néprajzi résszel kezdődik, amelyben megismerhetjük a gyümölcs- és zöldségfélék téli elraktározásának azokat a módjait, amelyeket az egykori Esztergom vármegye déli részén elhelyezkedő községekben gyakoroltak. A szerző 28 településen gyűjtött példakkal mutatja be, hogyan tudták elraktározni a gazdálkodó asszonyok és férfiak a gyümölcs- és zöldségféléket az aszalástól kezdve a különböző szárazon vagy optimális viszonyok között történő tároláson át a lekvárok, dzsemek, szörpök, erjesztett ételek és italok készítéséig bezárólag.

A második részben következnek a receptek és az elraktározási példák községenként, ABC-rendben felsorolva. Minden község fejlécében feljegyzésre kerültek az adatközlők, akik még ismerik a régi eljárásokat, recepteket.

A záró fejezetben gyümölcs- és zöldségfélénk rövid története, valamint helyi elnevezései találhatóak.

A gyűjtést és a kötet elkészítését ezúttal számos civil szervezet, önkormányzat, vállalkozó és magánszemély segítette előrendelésével vagy támogatásával, akiket a szerző – elérhetőségi adataikkal, nyitvatartási idejükkal együtt – köszönetképpen feltüntet a kötetben.

